

Asia: VN/17575/2021-OKM-72

Luonnos hallituksen esitykseksi SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne esitykseen sisältyvistä ehdotuksista

Vanhusasiavaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka lakisääteisenä tehtävänä on edistää ikääntyneiden ihmisten asemaa ja heidän oikeuksiensa toteutumista.

Vanhusasiavaltuutettu seuraa lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja arvioi niiden vaikutuksia ikääntyneisiin.

Suomessa on Tilastokeskuksen mukaan yli 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiasta. Heistä 75 vuotta täyttäneitä on noin 670 000 ja yli 90-vuotiaita yli 60 000. Iäkkäiden ihmisten osuus väestöstä on suuri ja kasvaa edelleen.

Vanhusasiavaltuutettu pitää SORA-sääntelyn selkeyttämistä ja iäkkäiden henkilöiden turvallisuuden vahvistamista kannatettavana. Iäkkäillä on suuri riski kohdata kaltoinkohtelua. Suurin osa hoivaa tarvitsevista iäkkäistä sairastaa edennyttä muistisairautta. Muistisairaat sekä muut toimintakyvyltään ja terveydentilaltaan heikentyneet iäkkäät ovat erityisen haavoittuva ryhmä ja riippuvaisia avun tarjoajasta.

Vanhusasiavaltuutettu pitää sääntelyn laajentamista tutkinnon osien suorittajiin kuten hoiva-avustajien koulutukseen kannatettavana. Hoiva-avustajat voivat muodostaa monessa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikössä merkittävän osuuden yksikön työntekijöistä.

Toisaalta on syytä tiedostaa, että opiskelijat ovat usein nuoria henkilöitä, joiden kasvu vastuulliseksi aikuiseksi on vielä kesken. Nuoruudessa tehdyistä virheistä huolimatta opiskelija voi soveltua alalle hyvin myöhemmässä elämänvaiheessa. Opintojen jatkamiselle ei pidä asettaa turhia esteitä sen jälkeen, kun opiskelija on selvittänyt ongelmansa. Vanhustyön työvoimapula lisää tarvetta ottaa koulutusvalinnoissa huomioon kaikki alalle soveltuvat ja motivoituneet henkilöt.

Kommentit ehdotusten vaikutuksista

-

Mitä näkemyksiä teillä on ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen yhteisestä SORA-oppaasta?

-

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Lehto-Niskala Vilhelmiina
Vanhusasiavaltuutettu